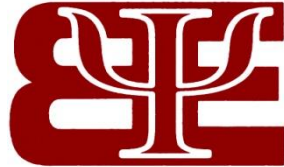

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΨΕΒΕ)

ΗΜΕΡΙΔΑ

**Προχωρημένες μέθοδοι ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων στις
επιστήμες της συμπεριφοράς**

Σάββατο 8 Δεκεμβρίου 2018

9:00 - 13.30

Αμφιθέατρο Κεντρικής Βιβλιοθήκης

Πληροφορίες εγγραφής

<https://pseve.org/>

Πρόγραμμα και Περιλήψεις

ΗΜΕΡΙΔΑ

Προχωρημένες μέθοδοι ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων στις επιστήμες της συμπεριφοράς

Οργανωτική Επιτροπή

Παναγιώτα Μεταλλίδου, Πρόεδρος της ΨΕΒΕ

Δέσποινα Τατά, Ταμίας της ΨΕΒΕ

Ευγενία Δάνδη Υποψήφια διδάκτορας, Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.

Αικατερίνη Νεραντζάκη Υποψήφια διδάκτορας, Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.

Γενικές πληροφορίες

Χώρος των εργασιών της Ημερίδας

Οι εργασίες της Ημερίδας θα πραγματοποιηθούν το Σάββατο 8/12/2018 στο Αμφιθέατρο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Γλώσσα

Η γλώσσα των εργασιών θα είναι η ελληνική.

Γραμματεία

Η Γραμματεία της Ημερίδας θα βρίσκεται έξω από το Αμφιθέατρο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Α.Π.Θ. και θα είναι ανοικτή για εγγραφές και πληροφορίες το Σάββατο 8/12/2018 από ώρα 09:00 έως 13.00.

Εγγραφή και τέλη εγγραφής

Η εγγραφή στην Ημερίδα είναι 10 ευρώ για Μέλη της ΨΕΒΕ και φοιτητές/ήτριες του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών και 15 ευρώ για μη μέλη της ΨΕΒΕ. Η εγγραφή περιλαμβάνει την παρακολούθηση της Ημερίδας, τη βεβαίωση παρακολούθησης, το έντυπο προγράμματος και περιλήψεων, και καφέ.

Πληροφορίες

Για πληροφορίες σχετικά με την Ημερίδα μπορεί να απευθύνεται κανείς στην:

Δέσποινα Τατά, Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
541 24, Θεσσαλονίκη. Τηλ. 2310-997369, E-mail: dtata@psy.auth.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 8/12/2018

09:00 - 9:15	Εγγραφές
09:15 - 9:30	Έναρξη – Χαιρετισμοί
9:30 - 10:30	Προσκεκλημένη Ομιλία 1
10:30 - 11:30	Προσκεκλημένη Ομιλία 2
11:30 - 12:00	Διάλειμμα
12:00 – 13:00	Προσκεκλημένη Ομιλία 3
13:00 – 13:15	Λήξη

Προσκεκλημένες Ομιλίες

Προσκεκλημένη Ομιλία 1

Μοντέλα δομικών εξισώσεων: η εφαρμογή της ανάλυσης διαδρομών σε πολλαπλές ομάδες

Γρηγόρης Κιοσέογλου, *Καθηγητής Στατιστικής εφαρμοσμένης στις Επιστήμες Συμπεριφοράς, Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.*

Προσκεκλημένη Ομιλία 2

Εξέταση των ψυχομετρικών χαρακτηριστικών οργάνων μέτρησης με τη χρήση της Θεωρίας Απόκρισης Στοιχείου: Από τη θεωρία στην πράξη

Νικόλαος Τσιγγίλης, *Επίκουρος Καθηγητής Μεθοδολογίας και Ψυχομετρίας Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Α.Π.Θ.*

Προσκεκλημένη Ομιλία 3

Μέθοδοι Διερεύνησης Λανθανουσών Τάξεων: Latent Class & Taxometric Analysis

Δημήτρης Σταμοβλάσης, *Επίκουρος Καθηγητής Μεθοδολογίας έρευνας και Εφαρμοσμένης Στατιστικής, Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Α.Π.Θ.*

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Προσκεκλημένη Ομιλία 1

Μοντέλα δομικών εξισώσεων: η εφαρμογή της ανάλυσης διαδρομών σε πολλαπλές ομάδες

Γρηγόρης Κιοσέογλου

Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Περίληψη

Τα μοντέλα δομικών εξισώσεων (SEM) αποτελούν ένα σύνολο πολυμεταβλητών στατιστικών μεθόδων που αποσκοπούν στον έλεγχο ενός προτεινόμενου θεωρητικού μοντέλου που περιλαμβάνει σύνθετες σχέσεις αιτιακής μορφής μεταξύ μεταβλητών. Οι σχέσεις αυτές, που εκφράζονται από ένα σύστημα εξισώσεων, αναπαριστούν τις θεωρητικές υποθέσεις μιας έρευνας και ο έλεγχος πραγματοποιείται μέσα από μια επιβεβαιωτική παρά διερευνητική οπτική. Οι διάφορες μεταβλητές ενός δομικού μοντέλου μπορεί να είναι άμεσα παρατηρήσιμες αλλά και λανθάνουσες μεταβλητές (παράγοντες) που εκφράζουν συνήθως ψυχολογικές εννοιολογικές κατασκευές. Μια από τις πλέον χρησιμοποιούμενες μεθόδους SEM είναι η ανάλυση διαδρομών (path analysis) που στοχεύει στην επιβεβαίωση ενός θεωρητικού μοντέλου που εκφράζει τις σχέσεις εξάρτησης μεταξύ παρατηρούμενων μόνο μεταβλητών σε μη πειραματικά δεδομένα. Ιδιαίτερης πρακτικής σημασίας είναι η εφαρμογή της ανάλυσης διαδρομών σε πολλαπλές ομάδες με την οποία διερευνάται αν συνολικά υπάρχει διαφοροποίηση ενός μοντέλου διαδρομών ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες ατόμων, π.χ. ανάμεσα στα δύο φύλα, και αν ναι ποιες ακριβώς είναι οι διαδρομές που διαφέρουν σημαντικά. Η παρουσίαση αποσκοπεί σε μια σύντομη και περιεκτική περιγραφή των βασικών αρχών της μεθόδου αυτής καθώς και στην ερμηνεία των αποτελεσμάτων που προκύπτουν μέσω του λογισμικού Mplus.

*

Προσκεκλημένη Ομιλία 2

Εξέταση των ψυχομετρικών χαρακτηριστικών οργάνων μέτρησης με τη χρήση της Θεωρίας Απόκρισης Στοιχείου: Από τη θεωρία στην πράξη

Νικόλαος Τσιγγίλης

Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Περίληψη

Η Θεωρία Απόκρισης Στοιχείου (Item Response Theory, IRT) αποτελεί μια εναλλακτική προσέγγιση της Κλασικής Θεωρίας Μέτρησης (Classical Test Theory) για την ανάπτυξη εργαλείων μέτρησης και την εξέταση των ψυχομετρικών τους ιδιοτήτων. Η IRT συχνά αναφέρεται στη βιβλιογραφία και ως σύγχρονη ψυχομετρία (*modern psychometrics*) και όπως προκύπτει από το όνομά της εστιάζεται και εξετάζει το κάθε στοιχείο του εργαλείου μέτρησης. Σκοπός της IRT είναι να

μοντελοποιήσει τη σχέση μεταξύ της λανθάνουσας ικανότητας ή του χαρακτηριστικού των συμμετεχόντων (latent trait) και της απόδοσης των στα διάφορα στοιχεία. Ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα της IRT είναι ότι θέτει τη λανθάνουσα ικανότητα και τη δυσκολία του κάθε στοιχείου στην ίδια κλίμακα μέτρησης. Το γεγονός αυτό επιτρέπει να εξεταστεί η πιθανότητα δεδομένης απόκρισης (π.χ. ορθή-εσφαλμένη, συμφωνία-διαφωνία) ανάλογα με το βαθμό που ο συμμετέχων διαθέτει την ικανότητα ή το χαρακτηριστικό και τη δυσκολία του ερωτήματος. Στην παρούσα εισήγηση θα παρουσιαστούν οι βασικές αρχές της IRT, τα πλεονεκτήματά της συγκριτικά με την CTT, οι προϋποθέσεις εφαρμογής της καθώς ο τρόπος ερμηνείας και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων σε μια προσπάθεια ευαισθητοποίησης των ερευνητών για τη χρησιμότητα της και τις εφαρμογές της. Η παρουσίαση θα εστιαστεί στην πιο απλή ανάλυση που αφορά δοκιμασίες με δύο πιθανά αποτελέσματα (επιτυχία – αποτυχία) όπως για παράδειγμα είναι τα αποτελέσματα των δοκιμασιών πολλαπλής επιλογής ή οι απαντήσεις σε διάφορα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιούνται στο χώρο της ψυχολογίας. Στη συνέχεια θα πραγματοποιηθεί βήμα προς βήμα εφαρμογή της ανάλυσης με συγκεκριμένο στατιστικό πρόγραμμα το οποίο εκτελείται σε γραφικό περιβάλλον.

*

Προσκεκλημένη Ομιλία 3

Μέθοδοι Διερεύνησης Λανθανουσών Τάξεων: *Latent Class & Taxometric Analysis*

Δημήτρης Σταμοβλάσης

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Περίληψη

Παρουσιάζονται με σχετική λεπτομέρεια η λογική, ο φορμαλισμός και η διαδικασία δύο προχωρημένων ψυχομετρικών μεθόδων για την ανάλυση κατηγορικών μεταβλητών, συγκεκριμένα της *latent class analysis* (LCA) και της *taxometric analysis* (TA). Η LCA, μέσα από την ανάλυση εμπειρικών δεδομένων ονομαστικού ή τακτικού επιπέδου μέτρησης, καταλήγει στην ταξινόμηση των συμμετεχόντων σε διακριτές κατηγορίες, που διαφέρουν σε στατιστικά σημαντικό επίπεδο ως προς τις παραμέτρους του εξαγόμενου ψυχομετρικού μοντέλου. Οι τάξεις ή ομάδες που προκύπτουν σε μια βηματική LCA προσέγγιση (step-wise LCA) είναι δυνατόν να εξεταστούν περαιτέρω στο πλαίσιο μιας πολυμεταβλητής ανάλυσης είτε ως προγνωστικές είτε ως εξαρτημένες μεταβλητές. Επιπλέον, θα παρουσιαστεί η *taxometric analysis*, μια μέθοδος που αναπτύχθηκε για τη διερεύνηση της φύσης μιας λανθάνουσας μεταβλητής σε σχέση με το επίπεδο μέτρησής της: δηλαδή, εάν αυτή είναι συνεχής ή κατηγορική (*taxon*) μεταβλητή. Η μέθοδος έχει εφαρμοστεί στην έρευνα της κλινικής ψυχολογίας, της προσωπικότητας και της αντικοινωνικής συμπεριφοράς, όπου η λεγόμενη *taxon hypothesis* έχει άμεσες επιπτώσεις στον τρόπο κατασκευής εργαλείων, ταξινόμησης και, κυρίως, διάγνωσης.

*

Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος

ΨΕΒΕ

Σκοπός της Εταιρείας είναι η προαγωγή της επιστήμης της ψυχολογίας και η διάδοση της ψυχολογικής γνώσης τόσο στη Βόρεια Ελλάδα όσο και σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο αλλά και διεθνώς. Η υποστήριξη της επικοινωνίας και της επιστημονικής προόδου των ψυχολόγων. Η προώθηση και διάδοση της ψυχολογικής επιστημονικής γνώσης και εμπειρίας στην κοινωνία.

Για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών η Εταιρεία διαθέτει τα παρακάτω μέσα: Την οργάνωση συνεδρίων, (διημερίδων και σεμιναρίων, μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, την έκδοση βιβλίων και περιοδικών, τις δημόσιες διαλέξεις, συγκεντρώσεις και συζητήσεις, τη στήριξη και διευκόλυνση της επιστημονικής και ερευνητικής συνεργασίας των μελών της Εταιρείας, τη συνεργασία με άλλες επιστημονικές Εταιρείες και Ιδρύματα εντός και εκτός Ελλάδος.

Από το καταστατικό της ΨΕΒΕ